

Vlaams
Parlement

ingediend op **41** (2017-2018) – Nr. 2
26 maart 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jos Lantmeeters

over het jaarverslag

van de Vlaamse Ombudsdienst

2017

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

41 (2017-2018) – Nr. 1: Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst

INHOUD

I.	Toelichting door Bart Weekers, Vlaams ombudsman over het hoofdstuk Belastingen uit het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst 2017	
	‘Verzoenen doen we samen’.....	4
	1. Inleiding	4
	2. Leegstand en verkrotting	4
	3. Vlaamse fiscaliteit en de klachtenwerking.....	4
II.	Repliek van Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie.....	6
	1. Inleiding	6
	2. De Vlaamse Belastingdienst: efficiënt, klantvriendelijk, ... en duurzaam! ...	6
	3. Uitstekende klachtendienst.....	6
	4. Navordering registratiebelasting wegens niet-naleven van de voorwaarden verbonden aan de gunstregimes	6
	4.1. Waar gaat het over?	7
	4.2. Concrete verbeterinitiatieven	8
	4.3. Welke andere verbeteracties zijn nog mogelijk?.....	8
III.	Debat.....	10
	1. Tussenkoms van Matthias Diependaele	10
	2. Tussenkoms van Björn Rzoska.....	10
	3. Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz.....	11
	4. Tussenkoms van Jan Bertels.....	11
	5. Repliek van Bart Weekers, Vlaams ombudsman	12
	6. Repliek van minister Tommelein	12

Op dinsdag 13 maart 2018 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het hoofdstuk belastingen uit het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst 2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 41/1).

I. Toelichting door Bart Weekers, Vlaams ombudsman, over het hoofdstuk Belastingen uit het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst 2017 'Verzoenen doen we samen'

1. Inleiding

Bart Weekers herinnert eraan dat het rapport van de Vlaamse Ombudsdienst niet voor niets de slogan 'Verzoenen doen we samen' draagt. Vorige week werd het jaarverslag in zijn totaliteit in het Vlaams Parlement voorgesteld.

Wanneer de ombudsman over belastingen spreekt, dan is dat niet omdat hij de hoofdlijnen van het fiscaal beleid zou willen bepalen. De ombudsman is wel bezorgd om de rechtsbescherming van de burger.

Sinds enkele jaren kan de Vlaamse ombudsman een goed rapportcijfer geven voor de wijze waarop het beleidsdomein Fiscaliteit zich in dezen van zijn taak kwijt. Er is inderdaad sinds een aantal jaar al een hele weg afgelegd.

2. Leegstand en verkrotting

De laatste zes jaar ging veel aandacht naar de fiscale strijd tegen leegstand en verkrotting. Eerder had Vlaanderen een heel verbetertraject afgelegd door zijn informatie en communicatie in de aanslagbiljetten voor de burger te optimaliseren, maar nu de lokale overheid die fiscale strijd steeds meer overneemt, zijn we vaak terug naar af.

Let wel, ook de Vlaamse ombudsman was er voorstander van om van deze regionale belasting een lokale belasting te maken omdat nogal wat burgers werden geconfronteerd met een dubbele strijd: lokale en regionale aanslagbiljetten.

Het klachtenbeeld bij de ombudsman sluit aan bij de conclusies van een thema-auditrapport van Audit Vlaanderen over gemeentelijke belastingen en retributies (16 februari 2016). De lessons learned door de Vlaamse overheid zien we jammer genoeg niet terug bij de lokale besturen.

De ombudsman stelt het volgende vast als hij vanuit het thema rechtsbescherming van de burger kijkt naar de aanslagbiljetten van de lokale besturen. Hoe maak je duidelijk aan burgers waarom ze een aanslagbiljet ontvangen, wat het normdoel is, hoe je omgaat met afbetalingen of met andere woorden met een boel randvoorwaarden bij de heffing van deze belasting enzovoort?

Daarom is er de boodschap aan de lokale besturen. De zesjarige beleidscyclus van de lokale besturen loopt op zijn einde. Een lokaal fiscaal beleid is noodzakelijk maar er moet rekening mee worden gehouden dat het heffen van belastingen ook een stuk *métier* inhoudt. De Vlaamse ombudsman zegt met deze vaststelling niet alleen te staan, want ze wordt ook bevestigd door een thema-audit van Audit Vlaanderen.

3. Vlaamse fiscaliteit en de klachtenwerking

De verzoeningsresultaten bij de klachtendienst van de Vlaamse overheid groeien en dat is een goede zaak. In 2017 werd in 399 gevallen overgegaan tot een

verzoening met de klagende burger. Wat een verzoening inhoudt, kan heel divers zijn. Voor de Vlaamse Ombudsdienst is een verzoening onder meer af te leiden uit de vaststelling dat door de verzoening de aanvankelijke beslissing op een of andere manier in positieve zin werd gewijzigd.

Hij verwijst daarbij bijvoorbeeld naar een klacht van een Franstalige inwoner uit Wemmel die een Franstalig aanslagbiljet vroeg (waar hij recht op heeft) en die zich daardoor in een eerste fase nalatigheidsintresten zag aangerekend worden omdat het aanmaken van het Franstalige aanslagbiljet te veel tijd in beslag nam.

De Vlaamse ombudsman brengt een ander voorbeeld onder de aandacht omdat het wijst op een tendens die de Vlaamse Ombudsdienst uit de analyse van de klachten meent te mogen afleiden.

Een man heeft een huis met klein beschrijf gekocht. Wat later wordt hij zwaar ziek. Om zijn fiscaal voordeel te behouden moet deze man binnen twee à drie jaar de woning betrekken. Maar deze woning moet eerst grondig worden gerenoveerd. Door zijn ziekte slaagt deze man er niet de renovatie van de woning binnen de decretale termijn te voltooien en vervalt zijn fiscaal voordeel (in dit geval 12.000 euro).

Het beroep van deze persoon waarin hij overmacht inroept, wordt niet aanvaard. Hoewel andere gevallen van overmacht zoals een relatiebreuk of een ontslag en een daaropvolgend aanvaarden van een job een heel eind verder van de woning, bijvoorbeeld wel worden aanvaard als gevallen van overmacht. Ook tijdens de bezwaarprocedure wordt het argument van het zwaar ziek zijn niet aanvaard.

Na bemiddeling van de Vlaamse Ombudsdienst wordt het dossier door de Vlaamse Belastingdienst opnieuw bekeken en wordt het bezwaar ingewilligd. De Vlaamse ombudsman noemt dit een billijke beslissing.

De Vlaamse ombudsman ziet hierin een aandachtspunt voor de Vlaamse Belastingdienst. Er zou meer empathie moeten zijn voor fiscale dossiers zoals burgers die hun eigen woning renoveren met eigen middelen en handen, en die door overmacht in tijdnood raken om aan de fiscale regels voor het behoud van de lagere belasting te voldoen.

De Vlaamse ombudsman pleit ervoor om in de komende belastinghervormingen in de voorbereidende werken de nodige aandacht te hebben voor deze problematiek zodat zowel de Vlaamse Belastingdienst als de Vlaamse Ombudsdienst een duidelijker kompas hebben om op te varen.

De spreker is ook blij dat meer dossiers dan voorheen buiten de rechtbank om worden geregeld ook al is er bezwaar ingediend door de belastingplichtige.

De spreker concludeert dat het algemene beeld van de Vlaamse fiscaliteit zeer goed is. Gezien de 8 miljoen aanslagbrieven die jaarlijks worden verstuurd, is het aantal klachten erg beperkt. Dat mag onderlijnd worden. 1300 klachten werden ingediend en er werd in 399 gevallen een verzoening bereikt. Het aantal verzoeningen zit bovendien in stijgende lijn.

Volgend jaar zal de Vlaamse Ombudsdienst de niet-fiscale invorderingen en de rechtsbescherming van de Vlaamse burger onder de loep nemen. Verder zal de Vlaamse ombudsman op het eind van de legislatuur in zijn rapport ook terugkijken op hoe de verschillende beleidsdomeinen de laatste vijf jaar geëvolueerd zijn.

II. Repliek van Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

1. Inleiding

Vooreerst wenst *minister Tommelein* de ombudsman en zijn medewerkers van harte te danken voor de uitermate belangrijke bijdrage die zij jaarlijks opnieuw leveren aan het beleid.

Vanuit een rechtstreeks contact met individuele burgers kan de ombudsman op een constructieve manier wegen op het beleid.

Voor deze commissie liggen met de erfbelasting en het verkooprecht nog enkele belangrijke hervormingen te wachten.

Maar daarnaast kunnen we dankzij de jaarlijks weerkerende waardevolle bijdrage van de Vlaamse ombudsman belangrijke punctuele verbeteringen aan de regelgeving toevoegen en de administratie kan haar werkwijze waar nodig bijsturen.

2. De Vlaamse Belastingdienst: efficiënt, klantvriendelijk, ... en duurzaam!

De voorbije jaren werd de Vlaamse Belastingdienst door de Vlaamse Ombudsdienst geprezen wegens zijn efficiëntie, klantvriendelijkheid en toegankelijkheid. De ombudsman is niet de enige die tot dit inzicht is gekomen.

De Vlaamse Belastingdienst behoorde onlangs nog tot een select groepje finalisten voor de uitverkiezing van 'overheidsorganisatie van het jaar'. Deze award is weggelegd voor doeltreffende en innoverende overheidsorganisaties. Efficiëntie, klantgerichtheid, innovatie en duurzaamheid zijn de gehanteerde criteria.

De Vlaamse Belastingdienst sleepte vorige week uiteindelijk de prijs als duurzame overheidsorganisatie 2018 in de wacht. VLABEL heeft namelijk baanbrekend werk verricht met de digitalisering van de dossiers en bovendien zet de organisatie in op deelfietsen en op hybride en elektrische auto's.

3. Uitstekende klachtendienst

De klachtenbehandeling door de Klachtendienst Financiën scoort ook goede punten, zo blijkt uit het rapport.

De klachtendienst maakt – om de onafhankelijkheid te garanderen – geen deel uit van de Vlaamse Belastingdienst zelf, maar wel van het Departement Financiën en Begroting.

De klachtendienst informeert, bemiddelt, verzoent en voorkomt dure gerechtelijke procedures.

4. Navordering registratiebelasting wegens niet-naleven van de voorwaarden verbonden aan de gunstregimes

De Vlaamse Ombudsdienst meldt dat het zwaartepunt van het klachtenbeeld in 2017 bij de registratiebelasting lag, meer bepaald bij het verlies van het voordeel van de gunstregimes.

4.1. Waar gaat het over?

Het toegekende voordeel van het zogenaamde klein beschrijf, het abattement of de meeneembaarheid, blijft slechts behouden als de koper de voorwaarden na de aankoop naleeft:

- voor het behoud van het voordeel van het klein beschrijf moet de koper een inschrijving in het bevolkingsregister nemen binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van de authentieke akte van verkrijging, en hij of zij moet deze inschrijving ten minste drie jaar zonder onderbreking behouden;
- om het voordeel van het zogenaamde abattement te behouden moet de koper zijn hoofdverblijfplaats vestigen in of op het aangekochte goed binnen de termijn van twee jaar (in geval van de aankoop van een woning) of vijf jaar (in geval van aankoop van een bouwgrond);
- om het voordeel van de meeneembaarheid te behouden moet de koper zijn hoofdverblijfplaats op de plaats van de 'nieuwe' woning vestigen binnen een termijn van twee jaar (woning) of vijf jaar (bouwgrond).

Als de koper hier niet in slaagt dan is hij of zij gehouden tot terugbetaling van het genoten fiscale voordeel en een proportionele belastingverhoging. Toch moeten deze sommen niet betaald worden als de niet-naleving te wijten is aan overmacht.

Net zoals vorig jaar blijkt dat deze terugvorderingen vaak op onbegrip stuiten vanwege de belastingplichtige of tot discussies leiden over het al dan niet aanwezig zijn van een situatie van overmacht.

De minister geeft hierbij de volgende beschouwingen. Het hoge aantal klachten is niet onlogisch. Het lijkt hem niet verwonderlijk dat het aantal klachten hoog is, terugvorderen van een bekomen fiscaal voordeel is voor niemand prettig, niet voor de betrokkene, maar evenmin voor de Vlaamse Belastingdienst zelf.

Al te vaak blijken kopers zich niet bewust zijn van de draagwijdte van de verbintenissen die ze bij de ondertekening van de aankoopakte onderschrijven. Dat maakt dan dat een terugvordering jaren later vaak als een onaangename verrassing in de bus valt.

De late navordering is moeilijk uit te leggen maar vloeit wel voort uit de voorwaarden van het gunstregime. Soms moet je – zoals bij het klein beschrijf – zes jaar wachten vooraleer je met zekerheid kan beoordelen of de voorwaarden voor het behoud van het voordeel volledig nageleefd zijn.

De Vlaamse Belastingdienst is pas in 2016 gestart met de controle van aankopen die nog bij de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën werden geregistreerd vóór de overname in 2015.

Hierdoor zag de Vlaamse ombudsman in maart 2016 de eerste dossiers van burgers die onverwacht en vele jaren na hun aankoop, een aanslagbiljet van de Vlaamse Belastingdienst in hun brievenbus vonden met het verzoek om onmiddellijk aanvullende registratierechten en een belastingverhoging te betalen.

In antwoord op schriftelijke vraag nr. 332 van 28 juni 2017 van Koen Van den Heuvel heeft de minister nog een overzicht geboden van het verloop van de afhandeling van de dossiers uit verleden.

Naar aanleiding van deze bespreking en van ervaringen met concrete dossiers heeft de Vlaamse Belastingdienst een aantal verbeteringen doorgevoerd.

4.2. Concrete verbeterinitiatieven

Er zijn meerdere verbeterinitiatieven door VLABEL genomen:

- betere informatie: er wordt nu uitgebreider geïnformeerd door toelichting op het aanslagbiljet. Een aanslagbiljet met aanvullende sommen is daardoor nog geen prettige boodschap, maar een begrijpelijke toelichting kan de navordering in een juist perspectief zetten;
- soepele afbetaling: een afbetalingsplan kan op verzoek worden verkregen, dit wordt aan de belastingplichtige ook meteen meegedeeld;
- snelle navordering: voor recentere aankopen zal VLABEL korter op de bal spelen zodra duidelijk is dat de voorwaarden niet zijn nageleefd zal de navordering worden opgestart;
- langere betaaltermijn: de Vlaamse ombudsman heeft er vorig jaar op gewezen dat een verplichting om aanvullende sommen onmiddellijk te betalen, niet gepast is. Vandaar dat de minister de Vlaamse Regering heeft voorgesteld dit decretaal aan te passen. Voortaan zal ook voor de aanvullende sommen de gewone betalingstermijn van twee maanden gelden. Daarin is voorzien bij decreet van 8 december 2017. Een belangrijke verbetering van de klantvriendelijkheid.

4.3. Welke andere verbeteracties zijn nog mogelijk?

De minister ziet nog enkele mogelijkheden.

4.3.1. Het begrip overmacht

De ombudsman focust op de toepassing van het begrip overmacht voor concrete dossiers.

In antwoord op een schriftelijk vraag nummer 163 van 4 februari 2016 van Koen Van den Heuvel werd een definitie van overmacht geformuleerd: "Overmacht is een onvoorzienbare en onvermijdbare gebeurtenis die onafhankelijk is van de wil van de schuldenaar en die een onoverkomelijk beletsel uitmaakt voor de nakoming van zijn verbintenis."

Een concrete situatie dient deze vier 'on'-kenmerken te bevatten om als overmacht te kunnen worden gekwalificeerd.

De vaakst ingeroepen feiten door belastingplichtigen die hun bewonings- of inschrijvingsverplichting niet zijn nagekomen zijn:

- ziekte, van zichzelf of van een gezinslid of partner;
- problemen bij renovatie van het aangekochte pand.

Het is in de praktijk voor de dossierbehandelaars zoeken naar een evenwicht tussen:

- strikte en correcte toepassing van de regelgeving;
- klantvriendelijkheid en billijkheid;
- en vooral gelijkberechtiging van alle belastingplichtigen.

Om deze belangenafweging te faciliteren hanteert de Vlaamse Belastingdienst een aantal richtlijnen. Grosso modo komen ze op het volgende neer.

Kunnen onder restrictieve voorwaarden wel als overmacht aanvaard worden:

- relatiebreuken (chtscheiding of stopzetting samenwoning): dit wordt verduidelijkt in twee standpunten van VLABEL (14013 en 14019);
- ernstige ziekte van de koper of een van zijn gezinsleden;
- significante wijziging van de plaats van tewerkstelling van de koper;
- onverwachte financiële problemen van de koper, al zal deze omstandigheid slechts uitzonderlijk als overmacht gekwalificeerd worden.

Kunnen doorgaans niet als overmacht worden aanvaard:

- de duurtijd van de uitgevoerde renovatiewerken (behoudens faillissement van de aannemer of verborgen gebreken);
- een partnerwissel of zwangerschappen;
- onwetendheid.

Er wordt nog met de Vlaamse Belastingdienst bekeken in welke mate een communicatie over deze concrete invulling van het begrip overmacht mogelijk is. Overmacht zal immers altijd een beoordeling zijn van de concrete feiten, en die dient op individueel dossierniveau te gebeuren.

4.3.2. Hervorming van het verkooprecht

De Vlaamse Regering heeft op 2 januari 2018 een voorontwerp van decreet principieel goedgekeurd waarmee de gunstregelingen in het verkooprecht ingrijpend worden hervormd.

Klein beschrijf en abattementen worden opgeheven en vervangen door een nieuw verlaagd gezinstarief van 7 procent. Om het voordeel van dit tarief te behouden is de koper verplicht om zijn inschrijving op het adres van het gekochte goed te nemen binnen een termijn van twee jaar. Er is voortaan geen verplichting meer tot behoud van de inschrijving op dat adres.

De problematiek van de navorderingen en de beoordeling van overmacht zal daarmee niet verdwijnen, maar te verwachten is dat de casuïstiek aanzienlijk in aantal zal afnemen. Ook dit zal dus een belangrijke verbetering op het terrein zijn.

De Vlaamse ombudsman heeft wel een bedenking bij de vermelde termijn van twee jaar, die verlengd wordt tot vijf jaar bij een ingrijpende energetische renovatie. De Vlaamse ombudsman wijst erop dat die termijn korter is dan de huidige termijn voor het behoud van het voordeel van het klein beschrijf.

Het is nu eenmaal een keuze geweest van de Vlaamse Regering om de voorwaarden van het nieuwe gezinstarief op te maken naar het model van die van het abattement.

Er wordt geen termijn opgelegd voor het behoud van het domicilie op het adres van het aangekochte goed, dus dat is dan weer een versoepeling ten opzichte van het huidige klein beschrijf.

4.3.3. Uitzenden van een waarschuwing

De Vlaamse Belastingdienst bekijkt momenteel ook nog de mogelijkheid van het systematisch verzenden van een waarschuwing, een soort automatische 'alert' aan die kopers en belastingplichtigen wier termijn het einde nadert, en die duidelijk nog niet aan de bewoningsverplichting hebben voldaan.

Op die manier kunnen de eerder 'vergeetachtige' kopers eventjes vriendelijk aan hun verbintenissen worden herinnerd, dat lijkt de minister een klantvriendelijker aanpak dan aanslagbiljetten te verzenden na de feiten.

Het lijkt een vanzelfsprekende en voor de hand liggende optie, maar de Vlaamse Belastingdienst dient wel te onderzoeken hoe dit doeltreffend kan worden opgezet op een uniforme wijze en tegen een redelijke administratieve kostprijs.

4.3.4. *Bezwaarafhandeling en communicatie rond concrete dossiers van proportionele vermindering van de onroerende voorheffing*

Op het terrein blijkt de beoordeling en de toepassing van deze vermindering inderdaad niet altijd eenvoudig, het juist verwoorden en motiveren van een beslissing na de bezwaarafhandeling, is niet altijd een sinecure.

In het kader van het project Heerlijk Helder worden de brieven die voor deze dossiers worden uitgezonden aan een analyse onderworpen.

VLABEL heeft al heel wat brieven aangepast en de minister is ervan overtuigd dat hij zich in de toekomst zal blijven inspannen om heerlijk helder met de burger te communiceren.

4.3.5. *Problematiek assistentiewoningen*

Erkende assistentiewoningen kunnen voor de toepassing van de onroerende voorheffing als zogenaamde 'soortgelijke weldadigheidsinstellingen' worden beschouwd, en bijgevolg komen ze voor een vrijstelling in aanmerking.

Maar naast de erkenning worden ook de bestemming van het goed en de afwezigheid van winstoogmerk bekeken om te bepalen of de vrijstelling wel of niet kan toegestaan worden.

Bij de beoordeling van het winstoogmerk is de Vlaamse Belastingdienst soepel. Er mag winst gemaakt worden. Dat is op zich geen reden om de vrijstelling af te wijzen, zolang die gemaakte winst opnieuw bedrijfsmatig geïnvesteerd wordt. Een winstuitkering aan de aandeelhouders, zal bij de beoordeling van het winstoogmerk wel een struikelblok zijn.

Maar dan is er nog het gebruik van het goed. Soms wordt het gekochte goed door een koper op relatief jonge leeftijd aangekocht en wordt het goed wel bewoond door de koper, maar is er geen echte vorm van zorgverlening die typerend is voor assistentiewoningen. En dan is niet voldaan aan de bestemmingsvoorwaarde.

Het automatisch toekennen van de vrijstelling aan assistentiewoningen is op basis van de huidige regelgeving niet mogelijk aangezien dus niet louter de erkenning voldoende is om te oordelen of de vrijstelling kan toegekend worden.

III. Debat

1. Tussenkamst van Matthias Diependaele

Volgens *Matthias Diependaele* is in het domein fiscaliteit weinig reden om zich qua afhandeling van dossiers grote zorgen te maken. Het inzetten op verzoening en het aanbieden van suggesties om de relatie en de communicatie met de burger te optimaliseren binnen de reglementaire kaders, is de te volgen weg. Het levert ook zeer bemoedigende resultaten op. Zowel de Vlaamse ombudsman als de Klachtendienst Financiën en de Vlaamse Belastingdienst mogen hier een pluim op hun hoed steken.

2. Tussenkamst van Björn Rzoska

Björn Rzoska sluit zich aan bij de algemene appreciatie van de vorige spreker. Hij is ook blij met het grondige antwoord van de minister.

De wijze waarop de Vlaamse Belastingdienst zich van zijn taak kwijt, verheugt de spreker. De heer Rzoska noemt de Vlaamse Belastingdienst een modeladministratie qua klantenbehandeling.

Wat de fiscale strijd tegen leegstand en verkrotting betreft, heeft de Vlaamse ombudsman belangrijke vaststellingen geformuleerd. Sinds de overheveling van deze strijd naar de lokale besturen zijn we terug naar af, stelt de Vlaamse ombudsman. De thema-audit van Audit Vlaanderen wijst in dezelfde richting. Wat vindt de Vlaamse ombudsman dat er dan in de belangrijke strijd tegen verkrotting moet gebeuren?

3. Tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

Ook *Willem-Frederik Schiltz* feliciteert de Vlaamse ombudsman met zijn rapport en de Vlaamse Belastingdienst en de minister met de wijze waarop ze de opmerkingen en suggesties ter harte nemen. De minister heeft ook een duidelijk antwoord verstrekt op een aantal geformuleerde opmerkingen.

Willem-Frederik Schiltz is blij met de aankondiging dat belastingplichtigen er in de toekomst tijdig aan zullen worden herinnerd dat een belastingverhoging dreigt indien ze niet tijdig aan de voorgeschreven voorwaarden voor de vroegere belastingvermindering zullen voldoen.

De spreker breekt ook een lans in navolging van de Vlaamse ombudsman om ernstige ziekte als argument voor overmacht ernstiger te nemen en de regelgeving daaromtrent te stroomlijnen. Empathie, billijkheid en gelijke behandeling moeten daarbij voorop staan, maar het blijft een moeilijke oefening.

Hij vraagt verdere verduidelijking bij de vaststelling dat een partnerwissel niet als overmacht wordt aanvaardt maar een relatiebreuk wel.

4. Tussenkomst van Jan Bertels

Ook *Jan Bertels* heeft lovende woorden voor het verslag van de Vlaamse ombudsman die een positieve bijdrage tot het beleid vormt.

Ook deze spreker is blij met het voornemen van de minister om belastingplichtigen er in de toekomst tijdig aan te herinneren dat een belastingverhoging dreigt indien ze niet tijdig aan de voorgeschreven voorwaarden voor het behoud van de eerder verkregen belastingvermindering voldoen.

Wat de navordering bij het klein beschrijf betreft, zoals dat in de volksmond wordt genoemd, heeft de minister terecht een aantal toe te passen principes geponeerd maar de spreker pleit in navolging van de Vlaamse ombudsman ook voor de nodige empathie bij de beoordeling van individuele dossiers.

De spreker onderschrijft ook de aanbevelingen van de Vlaamse ombudsman inzake duidelijke communicatie met de burger.

Wat de assistentiewoningen betreft, wijst Jan Bertels erop dat de discussie vorig jaar ook al plaatsvond. Dit is en blijft een pijnpunt maar het is geen dossier van minister Tommelein alleen. Er zijn in Vlaanderen erkende en niet-erkende assistentiewoningen door het Agentschap Zorg en Gezondheid. Burgers weten dat vaak niet. Aankondigingen inzake verkoop van assistentiewoningen bevatten deze essentiële informatie niet of ze is zelfs misleidend. De spreker pleit ervoor om in overleg met minister van Welzijn, Jo Vandeurzen, het agentschap erkenningscriteria te laten uitwerken inzonderheid inzake het winstoogmerk.

5. Repliek van Bart Weekers, Vlaams ombudsman

Bart Weekers dankt vooreerst de sprekers voor hun positieve reacties.

De spreker brengt onder de aandacht dat in het aangekondigde ontwerp van decreet inzake de registratierechten voornoemde termijn van drie naar twee jaar wordt teruggebracht. Dat wil zeggen dat de burger het moeilijker krijgt om te voldoen aan de voorwaarden die verbonden zijn aan de belastingvermindering. Dit zou het toekomstige klachtenbeeld eerder in negatieve zin kunnen beïnvloeden.

De fiscale strijd tegen leegstand en verkrotting wordt nu op het lokale niveau gevoerd. Er valt een en ander aan te merken op de wijze waarop dat gebeurt. De Vlaamse ombudsman treedt regelmatig in overleg met het Agentschap Binnenlands Bestuur om na te gaan hoe dat beter kan. De piste die daartoe wordt bewandeld is meer autonomie voor de lokale besturen, weggaan van het repressieve toezicht op de lokale besturen en meer inzetten op coaching van de lokale besturen. De spreker stelt dat men daar duidelijk nog zoekende is.

De spreker voegt daar nog aan toe dat op het decreet op de lokale fiscaliteit zelf niets aan te merken valt. Als alle lokale besturen de principes zouden hanteren die in dat decreet staan, zouden er minder problemen zijn.

Wat het onderscheid betreft tussen partnerwissel en relatiebreuk gaat het erom dat er in het laatste geval er slechts één van de partners nog in het huis woont en dus alleen voor alle uitgaven staat. Dit gemaakte onderscheid in overmachtsituaties kan de Vlaamse ombudsman best begrijpen.

6. Repliek van minister Tommelein

Vooreerst herhaalt *minister Tommelein* de bereidheid van zichzelf en zijn administratie om de gebruikte werkwijzen waar nodig verder bij te sturen.

Wat het klein beschrijf betreft, wijst de minister erop dat het met de komende hervorming van de registratierechten wordt afgeschaft vanaf 1 juni 2018. De termijn voor het behoud van het abattement is, in tegenstelling tot wat hier eerder werd aangegeven, vandaag al 2 jaar.

Wanneer overmacht wordt ingeroepen in fiscale dossiers wordt geval per geval beoordeeld of er sprake is van overmacht.

Wat de assistentiewoningen betreft, zegt de minister het dossier nog eens op te nemen met minister Vandeurzen. Niet alle assistentiewoningen worden overigens als dusdanig gebruikt en sommige kopers gebruiken deze woningen eerst als een klassiek appartement, maar willen dit later als een assistentiewoning gebruiken.

Jan BERTELS,
voorzitter

Jos LANTMEETERS,
verslaggever